

Vedtatt av Unge Høyres Landsstyre
15.02.14

Begrensning i budsjettunderskuddet

I 2001 innførte Norge handlingsregelen for bruk av midler i statens pensjonsfond utland (SPU). Denne regelen sier at man ikke skal kunne bruke mer enn 4% av verdien til SPU, som er tilsvarende den forventede realavkastningen til fondet, på lang sikt. Poenget med regelen var å få en gradvis innfasing av oljepengene i norsk økonomi (produktivitetsargumentet), og å sikre at fondet skulle kunne bli benyttet med like stor andel hvert år i uoverskuelig fremtid (spareargumentet).

Da handlingsregelen ble innført i 2001 var oljepengeandelen ca 5% av sum utgifter på statsbudsjettet. For budsjettet 2014 er andelen ca 9%. På grunn av en gigantisk vekst i overføringene til SPU har norske politikere fått et enormt handlingsrom. Det man ser er at oljefondet har vokst i fra handlingsregelen og at man ikke er i stand til å begrense bruken på egenhånd. Vår oljerikdom er gradvis på vei til å bli en oljeavhengighet. Dette er et problem vi er nødt til å adressere raskt. Jo lengre vi utsetter handling, jo vanskeligere blir omstillingen som unektelig vil måtte komme.

I 1970 var 2 av 10 over 66 år, i 2060 vil 4 av 10 være over 66 år. Basert på hvordan vi har organisert velferdsstaten i dag, vil dette demografiske skiftet føre med seg enorme pensjonskostnader. På samme tid vil oljeinntekten bli gradvis mindre. Finansdepartementet og SSB har beregnet at de nesten vil være helt borte i 2060. Unge Høyre mener ikke det er en aktuell løsning å øke oljepengebruken for å møte disse forpliktelsene. En slik løsning er ikke bærekraftig, og vil gjøre mer skade enn godt på det norske samfunnet.

I dag ligger antall timeverk per innbygger i underkant av 800 timer per år. I 2060 er tallet beregnet til å være nede i 650 timer. I fremtiden forventer man altså at nordmenn kommer til å jobbe mindre, samtidig som oljeinntektene våre forsvinner. Ved lavere produktivitet kan vi ikke opprettholde samme kostnadsnivå som i dag, dermed må det settes inn en begrensning slik at ikke differansen blir fylt med kortsiktige og enkle løsninger som oljepengene er. Store budsjettunderskudd er skadelig for den norske økonomien. Det skaper en usunn kultur blant politikere der man ikke trenger å prioritere. Den enorme tilgangen på penger gjør også at nødvendige reformer blir utsatt til fordel for kortsiktig komforthensyn, samt at diskusjonen rundt hvilke oppgaver det offentlig egentlig skal bruke tid og penger på uteblir.

Historien har vist oss at ingenting varer evig. Norges oljerikdom er nok intet unntak. Petroleumsformuen vår er bare 4% av vår samlede nasjonalformue, mens nåverdien av fremtidig arbeidsinnsats er 81%. I et generasjonsperspektiv er det altså mye mer fornuftig å legge vår egen arbeidsinnsats til grunn for å opprettholde og utvikle det norske samfunn. Norge har siden 2001 fått et stadig større innslag av oljepenger i sin økonomi. Det årlige budsjettunderskuddet er blitt faretruende stort og er ikke sunt for norsk økonomi. Denne trenden liker Unge Høyre veldig dårlig, spesielt når man setter det opp mot store kostnadsforpliktelser og lavere produktivitet i fremtiden. I et generasjonsperspektiv er vår arbeidsinnsats viktigere enn oljepengene, dette bør også reflekteres i statsbudsjettet og debatten i det offentlige rom.

Unge Høyre vil:

- At det strukturelle oljekorrigerte underskuddet ikke kan overstige 5% av SUM utgifter i statsbudsjettet.